

Apel Zespołu Etyki Słowa

Warszawa, 2. 02. 2016

Szanowni Państwo!

Ostatnie dziesięciolecie przyniosły w Polsce dużo pozytywnych zmian, ale mimo wielu ułatwień – także tych, które umożliwiają szybszy i skuteczniejszy przekaz informacji oraz dają szansę na swobodne wyrażanie myśli czy poglądów – w poczuciu wielu uczestników i obserwatorów życia społecznego jesteśmy świadkami trwania, a okresowo nawet nasilania się, różnych negatywnych zjawisk w sferze komunikacji językowej. Nadają one niewłaściwy kierunek rozwojowi języka, stanowiącego przecież fundament całej kultury. A skażenie procesów komunikacyjnych przekształca często wymianę zdań w arenę bezpardonowo prowadzonej walki i bardzo osłabia szanse na współdziałanie w imię **wspólnego dobra**. Każdy kto broni języka, a zarazem dba o **etykę mowy**, broni godności człowieka i samej istoty człowieczeństwa, przyczynia się do harmonijnego dialogu w życiu publicznym i prywatnym. Takie przeświadczenia legły u podstaw inicjatywy społecznej, która wyłoniła się w środowisku polskich językoznawców; w jej wyniku 13 stycznia 2016 r. ukonstytuował się powołany przez Radę Języka Polskiego PAN – **Zespół Etyki Słowa**. Zespół kieruje się ogólnymi ideałami humanistycznymi i ma charakter **ponadpolityczny** – gromadzi członków o różnych przekonaniach i światopoglądach – a poza główną grupą językoznawców i nauczycieli języka polskiego – reprezentantów różnych zawodów i specjalności.

Łączy nas przekonanie o wadze etyki wypowiedzi zarówno w sytuacjach publicznych, jak i prywatnych oraz o narastającej potrzebie uwrażliwienia polskiego społeczeństwa na wszystko, co stanowi naruszenie reguł dobrej komunikacji językowej. Jest ona zakłócana przez wypowiedzi kłamliwe, manipulujące, narzucające poglądy; zasady etyki mowy są pogwałcane przez wypowiedzi formułowane w sposób wrogi, zawierające insynuacje,

poniżające, zastraszające, raniące odbiorcę, szydercze, obraźliwe, stygmatyzujące, agresywne. Komunikacja jest nieuczciwa i pozorna, gdy mówiący nie przejawia woli zrozumienia racji drugiego człowieka, kieruje się uprzedzeniami i gdy używa przy tym zbyt emocjonalnego czy nawet wulgarnego słownictwa.

Celem naszego Zespołu jest promowanie zasad etyki słowa przez docieranie do jak najszerszego kręgu odbiorców: do polityków, ludzi mediów, urzędników, użytkowników Internetu, ludzi biznesu i reklamy, Kościołów, instytucji edukacyjnych, środowisk rodzinnych i in. Za szczególnie ważnych odbiorców naszej działalności uważamy dzieci, młodzież szkolną i akademicką oraz ich nauczycieli. Działania na rzecz obrony ważnych obszarów komunikacji przed manipulacją i agresją językową, a także promowanie form wypowiedzi zgodnych z zasadami etyki słowa, zamierzamy rozwijać przez takie przedsięwzięcia, jak organizowanie naukowych i popularnonaukowych konferencji oraz warsztatów dla różnych środowisk, publikowanie popularyzujących etykę słowa tekstów, przez szerzej zakrojone kampanie społeczne, obecność w Internecie i w mediach, przygotowywanie naukowych raportów dotyczących zakresu przestrzegania reguł etyki słowa w różnych obszarach komunikacji publicznej.

Apelujemy do władz różnych szczebli, organizacji i instytucji o wielokierunkowe wsparcie naszych przedsięwzięć, a do środowisk dziennikarskich i edukacyjnych – o pomoc i zaangażowanie w upowszechnianiu wzorców dobrej komunikacji i w uczulaniu polskiego społeczeństwa na przejawy łamania zasad etyki słowa.

Apelujemy również do tych wszystkich członków naszego społeczeństwa, którzy zechcieliby wesprzeć naszą inicjatywę przez jej realizowanie i promowanie, a może także kontakt z nami.

ZARZĄD ZESPOŁU ETYKI SŁOWA

Jadwiga Puzynina, Anna Cegiela,
Magdalena Danielewicz, Dorota Zdunkiewicz-Jedynak,
Tomasz Korpysz, Paweł Trzaskowski